

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégényield-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Nyilatkozat.

A Debreceni Független Ujságban, abban a lapban, hol nemrégén még a függetlenségi és 48-as eszmék érdekében írtak cikkek, hol évek hosszú során keresztül Bakonyi Samu tudását, széles látókörét, fáradhatlan tevékenységét, törhetlen elvhűségét és egyéb jeles tulajdonságait méltatták az igazságnak megfelelően, tegnap olyan gyalázkodó cikk jelent meg ugyanezen Bakonyi Samu ellen, melynek hangja még a legádázabb, leggyűlöletesebb választási harcban is jogos megbotrányozást keltene, annál inkább tehát nálunk, hol a legodaadóbb munkapárti is tisztában van azzal, hogy részükről a II-ik kerületben pusztán csak taktikából történt a jelölés.

Erre való tekintettel, bár azok a rozindulatu valótlanosságok megérdemelt jelzők alkalmazására ösztönöznek, tartózkodunk ezektől és minden polémiát és részletezést mellőzve, következőket jelentjük ki.

A debreceni függetlenségi és 48-as párt, éppen úgy mint Bakonyi Samu, dr Tüdös János és Csanak János nem léptek be semmiféle új pártba, hanem továbbra is tántoríthatlan hivei maradtak a Kossuth Lajos elveinek és bent maradtak a függetlenségi és 48-as pártban, amelyből azok léptek ki és alakítottak új pártot, kik a hatalomnak továbbra is részesei kívántak maradni.

Eltekintve tehát a dr Tüdös János, Csanak János képviselőinknek és pártunk többi vezető férfainak senki által sem hajlítható egyéniségétől, egyáltalában nem volt szükség a Bakonyi befolyásolására, sőt pártunk és mindannyian akkor fordultunk volna el Bakonyitól, ha ő is cserben hagyta volna a függetlenségi és 48-as párt küzdelmét.

Ami pedig azt illeti, hogy Bakonyi szívtelen és kényelmes lett volna kerületével és választóival szemben, hát erre igazán nincs mit felelni, mert a Debrecenben született és városunkért s pártunkért magát mindig feláldozó Bakonyi Samut mindenki ösmeri Debrecenben.

Különben pedig mi országgyűlési képviselőnknek és nem ügynőnknek választottuk meg Bakonyi Samut. Országgyűlési képviselőnknek választottuk meg, hogy nagy tudásával és erős tehetségével küzdjön és dolgozzék odafent az ország házában a mi elveinkért. És bizonyosságot tehetünk arról, hogy mily nehéz szívvvel és mily sokáig tartó tépelődés után határozta magát Bakonyi Samu arra, hogy az általunk reá bízott köteleességek minél lelkiismeretesebb teljesítése céljából Budapestre tegye át lakását. De azért ő továbbra is Debrecené maradt és ugyis mint városi bizottsági tag, ugyis, mint a város egyszerű polgára mindig rendelkezésére állott szeretett városának és polgártársainak.

És mi, valamint egész pártunk és összes választói igenis büszkék vagyunk arra, hogy Bakonyi Samu éjt-napot eggyé tevő fáradhatlan munkásságával, nagy tehetségével országos nevet és olyan általános tiszteletet és becsülést vívott ki magának, hogy még politikai ellenfelei is tisztelik, becsülik, szeretik s bizonyára nincsenek egyvéleményen a Debreceni Független Ujsággal.

Somogyi Pál,
pártelnök.

Harangi Sándor,
II. ker. elnök.

Kecskés István,
Piac-utcai elnök.

Salánki Ferenc,
Hatvan-utcai elnök.

Molnár József,
Piac-utcai elnök.

Itj. Nagy Pál,
Hatvan-utcai elnök.

Dr Fejér Ferenc,
pártügyész.

Dr Bacsó Dezső,
párttitkár.

— május 19.

Kőrösi Kálmán a nép között. Kőrösi Kálmán jól tudja, hogy a munkapártiak örült terrorizmusával, vakmerő pressziójával csak programjának tiszta fényességét állíthatja szembe, igyekszik minél gyakrabban érintkezni a választópolgársággal. Elve az, hogy minden választópolgárnak meg kell ismernie a képviselőjelöltet, tisztában kell

lennie programjával. Nem cselekszik úgy, mint ellenfele, Láng Lajos, ki egyszer „megnézte” Debrecen, s aztán az alkotmányos költségek hátrahagyásával vissza szalonkosított Budapestre. Ma, pénteken délután fél hat órakor a Petőfi-téren levő Széchenyi-kávéház udvarán fog beszédet mondani a környékbeli választók részére. És bármily kétségbeesett eszközökkel verbuvál is a munkapárt, a választók egyre sűrűbben és lelkesebben csoportosulnak Kőrösi zászlója mellé, úgy, hogy Kőrösi diadalának esélyei napról-napra jobban növekednek.

Választási naptár.

Junius 1.

Vármegyék: Szolnok-Doboka, Torontál, Hajdu, Csanád, Nyitra, Bihar, Bács, Pest, Trencsén, Nógrád, Hont, Győr, Sopron, Temes. Városok: Baja, Gyöngyös, Kecskemét, Komárom, Selmecbánya, Szabadka, Szamosújvár, Szék, Budapest, Arad, Győr, Debrecen, Hajduszoboszló, Hajdunánás, Nádudvar, Nagyvárád, Nagybecskerek, Esztergom, Hódmezővásárhely, Kolozsvár, Besztercebánya, Sepsiszentgyörgy, Makó, Hajduböszörmény, Pécs, Kőrösbánya, Félégyháza, Pápa, Pozsony, Versec, Zombor, Baja, Csongrád, Miskolc.

Junius 2.

Vármegyék: Bihar, Hunyad, Szatmár, Moson, Fehér. Városok: Nyiregyháza, Szeged, Temesvár, Brassó.

Junius 3.

Vármegyék: Szabolcs, Békés. Városok: Békéscsaba, Székesfehérvár.

Junius 7.

Vármegye: Szatmár.

Junius 8.

Városok: Fiume, Ujvidék.

Junius 9.

Város: Szarvas.

Junius 10.

Városok: Szentes, Szatmár.

Csendőrök erőszakossága. A halmii választókerület függetlenségi és 48-as párti jelöltje Földiák Gyula, a pünkössti ünnepek alatt folytatta és fejezte be körutját a választókerület összes községeiben. Ellenjelöltjét, a munkapárti György Endrét, még csak meg sem akarták hallgatni. György Endre hétfőn délután akarta programbeszédét megtartani. Halmiban, a kerület székhelyén, ezt azonban igen sajnálatos esemény akadályozta meg. Mikor György Endre megjelent, Földiák hivei Földiák Gyulát éljenezték, amit a György-párt vezetősége elegendő oknak talált arra, hogy a csendőrséget szuronyrohamra vezényeltesse, amely rohamnak egy sulyosan sebesültje van. Majd a tömeget a csendőrség közrefogta és

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VÉGH GYULA szücsmester molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTICA 42. sz., az udvarban.
Férfi- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁST bevésett szigorú, szolid árak mellett eszközli. Tisztelettel!

Végh Gyula.

közülök sokat láncra verve, a község házára kísért, annak dacára, hogy a letartóztatottak valamennyien a kerület legtekintélyesebb polgárai. Többek közt Halmi község bíráját és Csedreg község törvénybíráját be-kisérték. Arról persze szó sem lehetett, hogy György Endre programbeszédét befejezhesse és György Endre maga is csak néhány hívtől és csendőröktől körülvéve tudott megmenekülni a felizgatott tömeg elől.

Százmillió új terhek. Aerenthal gróf mai kihallgatásának eredménye a katonai terheknek horribilis emelése. A király bizonyára nagyon meg lesz elégedve a Khuen-kormány gyalázatos szolgáltságával, melynek a nagyhatalmi őrijongók az új csatahajókat fogják köszönni. Eddig tehát rendben volna a dolog. Azonban a nemzet ítélete még hátra van, 2 hét múlva járulnak a választók az urnákhoz, hogy szavazatukkal kimondják a verdiktet és nem lehet kétséges, hogy ez az ítélet mélysegesen lesújtó lesz Khuenékre. Bécs hűségese szolgálói már érzik is ezt mindenféle erőszakos eszközökkel megmaghamisítani a készülő ítéletet. Hihetetlen terrorizmust fejtenek ki a kerületekben a munkapárti jelöltek érdekében. A tisztviselőket athelyezéssel és üldözésekkel presszionálják, a fölfogadott kortosok csendőri és hatósági támogatással fegyveresen igyekeznek megfélemlíteni a függetlenségi szavazókat, s most már a kormány a törvénytelenül felvett százmillió kölcsönből a vesztegetéseket is megkezdte. Mindezek az erőlködések azonban eredménytelenek fognak maradni, s ha Khuenék meg is ígérték a százmilliókat Bécsnek, olyan parlament és olyan delegáció nem lesz, amely meg is szavazza azokat.

Justh János biztos győzelme. Hajdusoboszló városa és az egész szoboszlói kerület mindig bevehetetlen vára volt a függetlenségi és 48-as pártnak. E kerület magyar népe a függetlenségi eszmétől soha sem volt eltántorítható. Ezt tudva, most sem merte a hajdusoboszlói kerületbe betenni lábat a munkapárt, hanem Mezőfi Vilmost, az ismert újságíró szocialistát küldte le a kerület meghódítására, Mezőfi legelőször is a nép félrevezetése céljából felvette a „48-as szocialista” címet, amelyet eddig soha sem használt, aztán képtelenebbnél-képtelenebb üres ígéretekkel járta be a kerületet, hogy a választókat beugrassa és falnak állítsa. Eleinte kerültek emberek, akik felültek neki. De utóbb, a választók nagy felháborodására, nyilvánvalóvá lett, hogy Mezőfi az osztrák munkapárt embere. Kiderült, hogy egy gyalázatos kelepcezt eszeltek ki a függetlenségi választók közönség befogására. És mivel Mezőfi a Khuen kormány ügynöke: becsületes függetlenségi választó nem adhatja rá a szavazatát. Mezőfi leleplezése szétugrasztotta a pártját, úgy, hogy most már Justh János függetlenségi és 48-as jelölt megválasztása hatalmas többséggel fog megtörténni. Annnyival inkább, mert az elvű függetlenségi szavazók között nagy népszerűségnek örvend Justh János komoly, tartalmas, higgadt egyénisége, amely igazán nemes ellentéte a Mezőfi nagyhangú, üres, tartalmatlan alakjának. A hajdusoboszlói kerületben ma az a helyzet, hogy magában a városban is erős többsége van a Justh János pártjának. A kerület többi községében: Balmazújvárosban, Szóváton, Vámospercsen, Mikepercsen és Józsan pedig Mezőfi mellett csak egy csoport szavazati jog nélküli csöcselék áll. Ellenben a szavazók roppant nagy többsége hűen kitart a függetlenségi és 48-as párt és Justh János zászlója mellett. Justh János különben programbeszédét május 22-ikén, vasárnap délelőtt 10 órakor tartja Hajdusoboszlón, a piacon.

Mezőfi és a munkapárt.

Leleplezték az ál-szocialista mungót.

— május 19.

Amióta Hajdusoboszlón teljes mértékben megbizonyosodtak a választók arról, hogy Mezőfi Vilmos 48-as szociáldemokrata képviselőjelölt a munkapárt pénzén kitartott politikai róka, — Mezőfi pártja napról-napra fogy, lankad, zülük. A szocialista vezérek lehangelve kullognak az utcákon, a megtévesztett választók önmaguk jelentkeznek a függetlenségi és 48-as párt vezetőségénél, hogy a dr. Justh János tiszta, mocsoktalan zászlóját diadalra vigyék. Nem használnak már a nagyhangú neveléses ígéretek, a közönség fellázítása, a mások földjének felosztása, az ingyen vadászat, halászat, pálinkafőzés, dohánytermelés, ingyen utazás, ingyen evés-ivás. A közönség kijózanodott ezektől az elméletektől, a népbolondító kívánságoktól, hiszen — mint egy szoboszlói tekintélyes gazda mondotta — ez a Mezőfi annyit ígért már, hogy ha I. Ferenc József királyi székében ő ülhetne, akkor sem tudná teljesíteni. Megundorodott a nép azoktól az alantjáró, gyalázkodó, személyeskedő támadásoktól is, melyek beszédekben és nyomtatványokban garmada számra eddig Mezőfiéktől megjelentek.

Különösen rossz hatást szült a Lengyel Imre nyugalmazott kir. táblai bíró által kibocsátott, a függ. és 48-as pártot gyalázó röpirat. Ebben Lengyel Imre egyfelől azért szidja a függ. és 48-as pártot, mert szerinte még most is „koalíciós”, holott a legmélyebb felfogású pékinas is tudja, hogy épen a függ. és 48-as Justh-párt robbantotta szét a koalíciót. Elsorolja a koalíció bűneit, de a koalíció legnagyobb bűnét kihagyta. Azt nevezetesen, hogy öt életének legszebb korában 54 éves korban, a legvirágzóbb egészségben, teljes munkaképes korban évi 6400 korona összeggel nyugdíjba köldte. És 4 év óta ő, a nagy kritikus, heremódra él, semmit sem dolgozik, az állam pedig az adózók keserves verejtéke árán beszerzett közpénzből Lengyel Imrét tartja, tartja és tartja. Ha olyan nagy hazafi és annyira gyűlöli a koalíciót, miért fogadott el tőle busás nyugdíjat, miért nem dobta vissza a mélyen tisztelt elvtársaknak? Hiszen ő tőle ez kitelhetett volna, mert nagy vagyoni ember.

De szenvedélyes hangon szidja Lengyel a függ. és 48-as pártot azért is, mert szerinte meggyalázta Kossuth lobogóját és nagy elveit. Vajjon pihent ésszel ki hiszi ezt el egy tősgyökeres 67-es mameluktól? Kérdezze meg Lengyel Imre a vármegye függetlenségi érzelmi bizottsági tagjait, hogy ő hányszor gyalázta meg alaptalan gyanúsításokkal, minden jobb erztelt fellázító kijelentésekkel, undok rágalmakkal pártunk hazafiságát? Hisz alig egy hete történt, hogy a felbőszült, vörög sértett függetlenségi és 48-as megyebizottsági tagok a párt legyalázása miatt a röpiratából betanult és stentori hangon elszavalt nagyhangú deklamációját lehurrogták.

Az 1000 holdasok letiprását is programjába vette Lengyel és szenyiratában az 1000 holdasok ellen dörög. Hajdusoboszlóban istennek hála ugyan kevés az 1000 holdas birtok. Jegyezze meg azonban Lengyel Imre, hogy ha az 1000 holdas gazda alul kiveszi a földet és azt tönkreteszi, azután jön a 100, majd az 50 holdas kis gazda tönkretétele. Romokon pedig soha fel nem épül sem a gazdaságilag független, sem az oly remekül hangzó demokrata, új Magyarország.

A Lengyel Imre röpirata ellenkező hatást ért el, mint a mit célzott vele. A függetlenségi párt meggyanúsítása tömör sorokba hozta össze a szoboszlói higgadtan itélő választópolgárságot. Az igaztalan támadás egy táborba gyűjtötte azokat is, akik eddig semlegesek voltak.

Különösen nagy hatást gyakorolt a kerület közönségére Mezőfinek az a letagadhatatlan ténykedése, hogy mint munkapárti titkos jelölt Debreczenben Domahidy főispánnal kilincselte és segítségért kunyorált. Ennek kitudása óta gyanus szemmel néz reá minden hazafias hajdu. Az igaz gyanu pedig ő. Sirba viszi a Mezőfi mandátumszomját is. Megöli a műelkesedést, megsemmisíti a kalózpoltikának minden reménykedő, vonagló kilátását.

Mezőfi a munkapárttal való szövetekezés után a politikában holt-pontra jutott, arra a pontra, ahol nincs feltámadás, nincs mentség, nincs előrehaladás, csak a sötét és rut erkölcsi halál.

Szoboszlói hajduk, balmazújvárosi, hajdusovátai, vámospercsi, mikepercsi, józsan függetlenségi és 48-as elvű választó polgárok! Fel ne üljetek a nagy rókának Mezőfinek, cserben ne hagyjátok a szabadság, egyenlőség és testvériség tiszta lobogóját, mert ha ezt megteszitek, reátok is megvetés, majd a zord, kietlen erkölcsi halál borít sötét fátyolt.

Oláh Károly arcképeinek leleplezése.

— május 19.

A muzeumi bizottság Oláh Károly kulturtanácsnok halála után a veszteség érszervét érzetének hatása alatt nyomban elhatározta, hogy szeretett első elnökének arcképet a muzeum számára megfesteti. E célból igen szűk körben gyűjtést indított, ami csakhamar szép eredménnyel járt. A kép megfestésével Pálffy József főreálisiskolai rajztanár-festőművész bizta meg, aki azt életnagyságu mellképalkalban teljesen élethűen és igazán művészién készítette el.

Tegnap délután 5 órakor leplezte le a képet a muzeumi bizottság a Csokonai-kör termében, egyszerű, de annál bensőbb és közelemből, ugyszólván családias jellegű ünnepély keretében. Jelen voltak a városi tanács képviselőitében Szabó Kálmán, dr. Varga Elemér tanácsnokok, Roncsik Lajos főszámvévő; a Csokonai-kör részéről Géresi Kálmán és Kardos Albert; a szintársulat nevében Zilahy Gyula; a siketnéma-iskola részéről Gácsér József és Emmer István; a család és rokonok köréből többen és a muzeumi bizottság tagjai közül: dr. Könyves Tóth Mihály tanácsnok, elnök, Lőfkovits Arthur igazgató, Jászay Rezső, Könyves Tóth Kálmán, Komlóssy Arthur, dr. Megyery Pál, Lőfkovits Márton, dr. Öreg János, Pálffy József stb.

A lepellet leborított kép előtt dr. K. Tóth Mihály kulturtanácsnok, bizottsági elnök mondott tartalmas és hatásos beszédet, vázolván a megboldogult változatos életpályáját és jellemezve őt, mint erős akaratú, nagy műveltségű, páratlan jószívű, az irodalom és kultúra iránt gyermekségétől haláláig érdeklődő és lelkesedő, s Debreczen kulturális intézményeit gyarapító és alapító, kiváló férfiut. Az igen sikerült beszéd végén lehullott a képről a lepel. Ott állt Oláh Károly nemes alakja a jelen voltak előtt, s emlékezetükben szinte élővé vált ama sok emlék által, amely a rokonokat, barátokat és tisztelőket a megboldogulthoz fűzte, s amelyet megelevenített a hálás emlékezés.

Az emelkedett hangulatnak Oláh Imre anyakönyvvezető adott kifejezést, köszönetet mondva a család nevében a bizottságnak, kívánva, hogy amiket a boldogult megkezdett, az új elnök folytassa és végezze be sikerrel és virágozzék fel a muzeum.

A „Debreczen” szerkesztősege és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Varga és Méhész kárpitások, diszítók, elvállalják ebédlő és szalon- és vidéken, úgy házaknál, mint műhelyükben a legjutányosabb árban.

Kirakatfüggöny feltevése.

Miklós-u. 17.

A munkapárt nem fél.

Még a legkevésbé babonás emberek is reszketnek egy kicsit az üstököstől, csak a munkapártiak nézik közömbösen az ijesztő csodát. Meginterjuváltunk egy debreceni főmunkapártit, hogy mi ennek az oka. A főmunkapárti, kit éppen leglázasabb semmittevéséből zavartunk ki, szomorúan mondá: Mért féljünk mi az üstököstől? Hisz nekünk így is, úgy is **végünk van**, ha holnap nem, de **junius 1-én** feltétlenül. Szólt és visszamerült oda, ahonnan kizavartuk.

Munkapárti sáskajárás.

Levél a Homokkertből.

— május 19.

Szépén kilevelezett a szöllő, sőt már, a fürtök is látszanak, ott, ahol látszanak, mert györen fakadt termésre a szőlővessző, sok találatot köztük „bazugnak“ az idén. Most már szólnak a tavasz dalnokai, a vándormadarak is. Ahányféle a madár, annyiféle a szőlő. Legsűrűbben lehet hallani egy nagyobb fajta madárnak a hangját. Ennek a madárnak **sárgával vegyes a tolla** és a fején tollból taraja van. Nem szépen szól, de igen érthetően: Azt mondja: **Lebukom! Megbukom!** Igen ldős emberek beszélnek, hogy ez a **munkapárt madara**.

A munkapártról jut eszembe, hogy amióta ez a párt egzisztál, mennyire felleadott a **korosmai** ipar kint a Homokkertben. Majd mindennap történik egy kis pártvasora, vagy esetleg pártuzsonna. Egyes emberek ám a munkapárt vezetői. Tudják, hogy kell kezdeni a nemzeti munkát, hiszen ez a szó „munka“, annyit tesz oláh nyelven: **enni!** Ki meri rájok kenni, hogy nem helyesen disztigálnak?!

No hát hadd egyenek-igyanak, senki sem irigyli tőlük, kivált ha egészségökre lenne. De kétséges ez, mert vajjon kik azok, kik részt vesznek az evésben-ivásban? Talán szegénysorsu, arra érdemes emberek? Korántsem! Azok a szegényebb sorsu homokkerti szekeres, talyigás s más két kézimunkából, tehát igazi munkából élő emberek közül senki sem veszen részt az **oláhmuska munkában**. A résztvevők a vasut és az állam jól dotált alkalmazottai, tisztviselői. Hogy ők nem szégyellik!?

Dehogy szégyellik, dehogy szégyellik! Van ennél még esiklandósabb dolguk is vasutas testvéreinknek. Az elmúlt esztendőben a Dégenfeld-féle választás alkalmával úgy mutatkoztak ők, mint jó hazafiak, igaz függetlenségek. És most — aki nem az, ne vegye magára! — mind szolgálatkész munkapártiak, akik minden kormányának, még a muszkapárti kormányának is készek a szekerét tolni. Nagy erkölcsi sülyedés!

Ismételjük, tisztelet azoknak, akik nem így eszelekesznek. Mint a csillag az égen, annyi a Homokkertben a munkapárti kortes, kik az e célra kapott szabadságot élvezik ugyan, de nemzeti munkát végeznek — eredménytelenül. (K. Gy.)

Halottháborgatók.

Refleksziók egy röpiratra.

— május 19.

Eloolvastuk a Láng Lajos érdekében irt röpiratnak főnti című cikkét, mely a nemes halott nevének felhasználásával mintegy válasz akar lenni az egyik III. kerületi képviselőjelölt: a gazdasági függetlenítés, az önálló vámterület és a külön magyar bank ádáz ellensége, Láng Lajos ellen irt cikkünkre.

Tollunkat sohasem mártottuk szennybe, sohasem voltunk barátai az olyan hangucikknek, melyek tárgyilagosság helyett durva szavakkal, sértő kifejezésekkel harcolnak, hogy igazságtalan törekvéseiknek híveket toborozzanak.

A fentjelt cikk írója (lám, mi nem vagyunk kíváncsiak, Láng Lajos írta-e vagy valaki más) rossz néven veszi, hogy néhai Szabó Kálmán kamarai elnök annak idején méltán nagy hatást keltett üdvözlő beszédét időztük, mellyel a boldog emlékü elnök ur az ő önértetes, hazafias hangján kívánsága jogosságától áthatva, az önálló vámterület és önálló bank pártolását kérte Láng Lajos kereskedelmi minisztertől, de aki — mint erre a szem- és fültanuk ma is élénken emlékeznek — a meglepődöttségtől elkedvetlenedve, csak röviden köszönte meg az üdvözlést, s egy szóval sem válaszolt az elnök ur kívánságára, sőt ettől a naptól kezdve, mint egy ujkori Coriolán, bosszút lihegve, minden alkalmat és módot — legyen az ujságcikk, kortesbeszéd, pohárköszöntő — felhasználta, hogy kereskedelmünk és iparunk újjáteremtője: az **önálló vámterület és az önálló bank ellen hangulatot keltsen és azok létrejöttét megakadályozza**.

El bennünk a remény, hogy ez sem Láng Lajosnak, sem híveinek nem fog sikerülni.

De nehogy eltérjünk tárgyunktól, foglalkozzunk kissé azzal a két cikkel, melyek közül a mienk őszinte kegyeletos érzéssel halottunk nagy munkáját fenyegető veszedelemről rántotta le a leplet, s az ellenpárt azon cikkével, mely ezen cikkünkért **halottháborgatóknak** nevez bennünket.

Mit is tárgyaltunk mi abban a cikkben? Ha jól emlékszünk azt, hogy a helyi kamara, akár mint testület, akár annak közegei, mint egyesek révén pálcát törve eddigi föltétlenül eredménnyel kezesgető munkálkodásuk fölött, kortesül csatlakozott oly jelölt mellé, ki ellensége mindannak, amiért emezek évtizedek óta harcoltak.

És mi a válasz erre a röpiratra? Az, hogy durva, tisztos tollra nem illő szavakkal, sértő kifejezésekkel támad ellenünk és az ellen s párt ellen, melynek szerinte az alant írott „debreceni kereskedő“ tagja. Megnyugtadjuk, nem tagja.

Erveket kérünk, tisztelt cikkíró ur, nem tudjuk, Láng Lajos-e vagy ki?! Helyesebb-e az önálló bank, a külön vámterület s a teljes gazdasági függetlenség ádáz ellenségét: Láng Lajost megválasztani, vagy pedig annak lelkes hívét, felesküdt zászlótartóját, Széchenyi eszméjének: a gazdasági függetlenségnek ékesszavu hirdetőjét, a III. kerület kitűnő jelöltjét: dr. **Kőrösi Kálmánt**.

Most még csak annyit, tisztelt cikkíró ur, hogy az-e a halottháborgató, aki a halott eszméjét hirdető, azt követeli az utódoktól, hogy a halál kiragadott zászlót emeljék fel magasra és a kijelölt jó uton vigyék győzelemre, vagy az, ki gáncosot vet az utódok által felemelt zászlótvivőknek, s magukkal rántsák a zászlót a nemes halott munkájával, eszméivel együtt a feledésbe és rászorítsák a koporsó fedelét, nehogy feltámadhasson abból a **szabad, a független, az önálló erős magyar kereskedelem és ipar**.

Debreceni kereskedő.

Nemzeti munka Debrecenben.

Ettek, ittak, vigadoztak. Lapunk mai számában a következő érdekes hirdetés jelent meg:

**Éhenkórászokat
szívesen lát, sőt kö-
téllal fog ma esti Bi-
kabeli vacsorájára
Pap Józsi pártja.**

Nosza tolt a népség-katonaság az este felfele a Bika dísztermébe. A két koronás bankettjegyek zápor és manna módjára hulltak a levegőből. Kiki annyit szedett fel belőle, amennyit akart. Áldották lapunkat a jó fiuk, hogy tudomásukra adtuk a

nagyszerű eldorádót. Visszaautasítjuk a köszönetet s az áldást. Emberi kötelesség szólit bennünket üresgyomru embertársaink igényeinek kielégítésére. Vissza tehát a köszönettel, inkább figyeljétek tovább is lapunk hasábjait, hirt adunk ezután a jó meleg lakomákról. Lesz még többször is vacsora, sőt egyszer eljön az utolsó vacsora is (1910 junius hó 1.) és ha nem lesz elég pénz odaát, a halotti tort is meg lehet ülni.

Jogvédő bizottság. A híres Bánffy-féle választások óta nem volt még annyi hatalmi visszaélés egy választáson sem, mint a mostanin. S alighanem vezetős város vagyunk e téren is. Különösen a vasutasokra feküdt rá a munkapárt. A vasutasokat egyszerűen az urnához beteretelhető tömegnek tekintik ők s azt hiszik ők, hogy a vasutasok a választáson csakugyan ilyennek fogják magukat bizonyítani. — Hihetetlen pressziót fejtenek ki. Az ijesztgetésnek, a fenyegetésnek, a terrornak nincs olyan neme, amit nem alkalmaznának. A törvény, mely szigorú büntetés terhe alatt tiltja az alant tisztviselők preszszionálását, egyszerűen felrugják. Magasrangú tisztviselőkből (legközelebb a nevekkel is szolgálunk) ugynevezett „választási bizottság“ alakult, mely minden vasutast maga elé idéz, mint valami vértörvényszék, s minden megidézettnek hivatali viszonyait jól ismervén, mindenkit azzal fenyeget meg, ami neki legfájóbb. Az altisztek közül már sokat szabadságoltak, hogy korteskedjenek. Hogy ez a vasuti szolgálat biztonságát veszélyezteti s karambolokat idéz elő, — az egyszerűen bliktri neki. Ha vasuti szerencsétlenségek lesznek, hát legyenek, csak a munkapárt győzzön.

E galád visszaéléseket már még sem nézheti tétlenül az ellenzék, s nem elégedhetik meg azzal, hogy a szegény sanyargatott vasutasoknak becsületeségére és hazafiságára appelláljon. Pártunk jogtudó tagjaiból színt alakul meg a jogvédő bizottság, amelynek hivatása lesz minden visszaélés törvényes megtorlásáról gondoskodni. A bizottságnak legelső dolga lesz az összegyűjtött adatok alapján büntető feljelentést tenni a visszaélők ellen. Akkor majd észükre térnek, s belátják, hogy van olyan nemzeti munka is, ami — nem szabad.

A diszruhás zsidó. Uraim, le a kalapokkal! Hajtsuk meg födetlen fejünket a munkapárti zseniáltság előtt, amely kifogyhatatlan azokban a találékonyságokban, amelyekkel szavazót lehetne fogni. Tartsátok vissza a nevetést: egy pihent munkapárti agyvelő kipattantotta, hogy fel kellene öltöztetni diszmagyarba egy kortes, hátha az eredményt tudna elérni. Hipp-hopp, a gondolatot tett követte, s ment a diszruhás kortes az erdőségek választóíhoz duzzadt kebelével, duzzadt tárcával, virágzó reménnyel, de jaj, az Isten verte volna meg azt a jó magyar szemet, nem észrevette, hogy csóka bujt bele a gyönyörű pávatollakba. Hogy mi lett a nóta vége? Megfutott, elszaladt a diszruhás vitéz, mint a nyul. Így jár az, aki idegen tollakkal ékeskedik.

Csak folytassa üzletvezető ur! A végén kiderül, kinek szól ez a biztatás. Hirt adunk minden egyes esetben az üzletvezetőség nagy és kishivatalnokainak munkapárti üzleimeiről. A köpködő hivatalos munkapárti ujság mindent próbál cáfolni s esodálatosképen erősen hallgat ebben a vasuti kérdésben. Nem mer felelni az elelvitelenedett ujság, mert érzi, hogy ludas a dologban. Ujabbán ismét értesültünk arról, hogy már nemcsak a külsőségekben, hanem a belsőségen is dolgozik fáradhatatlanul a nagyszámu szabadságolt kis és nagytisztviselő. Hát csak rajta! Folytassa törvénybe ütköző munkáját **Uhlarich** üzletvezető ur, vezesse a **vasuti üzlet helyett a munkapárti üzletet**. De közel van s eljön az idő, amikor épen azoktól fogja megkapni a leintést, akiknek most szolgálatot kíván tenni.

Freund Jenő és az üstökös.

Dr Freund Jenő, a fő munkapárti fogdosó elhatározta, hogy érdemeinek öregbítésére üstökön fogja az üstökösöt és addig el nem ereszti, míg egy munkapárti lisztára rá nem csóválja a nevét. Hiába, a nemes főfogdosó csak nem tudja megtagadni önmagát.

Dr Halley Dr Láng Dr Papp

Közös sors.

Dr Halley tegnapi éjszaka hosszas távollét után ismét felkereste földünket. Mint jólnevelt vendéghez illik, elvégezte a szokásos látogatásokat is, így többek között bevetődött a budapesti egyetemre is. A késő éjjeli órákban, bágyadtan pislogó mécses világánál két megtört, agyoncsigázott emberi roncs bujja még itt a régi, sárgult lapu könyveket. *Dr Láng* Lajos nehéz, hosszas sóhajok között politikai leckeórát ad *Dr Papp* Józsefnek az elfeladás, a köpenyforgatás, a lemondás, szóval a nemzeti munka tudományából.

Dr Láng: Kedves barátom, te eddig csak a jogi kérdések csomóját boncolgattad, de látod e becsületes munkálkodásod jutalmául még csak a v. b. t. t. betűket sem illeszthetted szürke neved mellé. Mert ha a bécsi nagyhatalmak előtt kegyben akarsz állani, ha politikai karriert akarsz csinálni, ha életednek legszebb álma a darabont miniszteri tárca, akkor ne a halott római jogot, hanem saját élőlelkiismeretedet boncoljad és öld ki belőle irgalmatlanul legszentebb meggyőződésedet.

Dr Papp: Mindenre kész vagyok, csak vezess, vezess jobb létre, öreg Lucifer!

Dr Halley (Belép. Lobogó üstöke vakító fényt áraszt a kicsiny szobában. Köszön): Mementó mori!

Dr Papp (földre borul): Végünk van!

Dr Láng (arcán a rémület kifejezésével): Irgalom, mester, hisz ugyis csak június 1-ig tart már rövid életünk. (Szomorúan.) Aztán visszasülyedünk ismét a hatalom hűs árnyékából, a husos fazék mellől, hol oly feledhetetlenül szép napokat töltöttünk, a feneketlen mélységbe.

Dr Halley: Ne féljetelek, jámborok. Egyetemi tanarakra nincsen szükség bolygómon, még kevésbé munkapártira. De voltaképpen ki is én, uram?

Dr Láng: Üstökösséged nem ismer engem? Ezen csodálkozom. Mert én vagyok a budapesti tudomány-egyetem leg tudósabb professzora (*Dr Papp* mozgolódik.), én vagyok minden idők legnagyobb kereskedelemügyi minisztere, én vagyok minden kormányának leghibebb támogatója, én vagyok *Dr Láng* Lajos.

Dr Halley (*Dr Papp* felé): Hát te, fiam, ki volnál?

Dr Papp: Egyetemünknek tehetségben legelső tanára voltam eddig (*Dr Láng* öklével az asztalra csap.). De a múlt héten a debreceni munkapárt korifeusai felfedezték bennem az elsőrendű politikust. Azóta nincs nyugalmam. Azóta a nap minden órájában ennem, innom, beszélnem és fizetnem kell. Azóta én vagyok e sárteke legszerencsétlenebb halandója.

Dr Halley: Rossz színben vagytok, fiam! Mi tett benneteket úgy ténkre?

Dr Láng: Megérti talán Üstökösséged is a mi sanyaru helyzetünket, ha eláruljuk, hogy a most dühöngő választási harcban je-

löltek vagyunk. Ez még ugyan nem lenne baj, igen ám, de munkapárti jelöltek vagyunk. Valósággal vigasztalanná teszi azonban helyzetünket az a körülmény, hogy Debrecenben vagyunk munkapárti jelöltek.

Dr Halley: Tényleg két másodperc előtt Debrecenben voltam, de sehol sem halottam említeni neveteket.

Dr Papp: Ha nem hallotta Üstökösséged nevünk említését, akkor valószínűleg messze elkerülte a koresmák, a csapszékék tájékát. Mert ott még az üres boros hordók is dícső nevünket kongják.

Dr Láng: Minden reménységünket elvesztettük már. Ha módjában van Üstökösségednek, könyörüljön meg és segítsen rajtunk. Vigye el magával a függetlenségi párt választóit.

Dr Halley: Nem lehet fiam! Rajtatok már ez nem segítene. De sajnálak benneteket, mert a sorsotok majdnem olyan, mint a jónagamé. Ti is bolyongtok céltalanul az idők végtelenségében. Mikor a hatalomnak szüksége van rátok, felráz benneteket siri álmatokból és akkor rövid ideig sütkéreztek a napfényen. Aztán — minthogy nincs semmi értékes bennetek, amit fenntartani érdemes lenne — eltűntök ismét és várjátok megint a feltámadást.

(A következő pillanatban már millió kilométer távolságban repül tova a világűrben).

Dr Láng: (Szent csodálattal néz utána). És ő azt állítja, hogy a mi sorsunk közös. Oh dehogy, dehogy. Ő egy pillanat alatt a mértföldek millióit hagyja maga után, mi pedig születésünk óta még egy lépést sem tettünk előre.

(*Dr Láng* és *Dr Papp* magukra maradnak és tovább öntögetik egymásba a lelket). — 16.

Mért nem jön közelebb az üstökös?

A Halley-üstökös nagybölcsen huzódozik a földdel való találkozástól. Mi ennek az oka? Semmi más, minthogy az öreg csavargó munkapárti érzelmeket táplál jól kifejlődött farkában és attól fél, hogy, ha nagyon közel talál jönni a földhöz, bizony záptojásokkal találják bemocskolni érdemektől kifényesült csőváját. Ezért a föld közelében farkon fordul és ész nélkül kullog behuzott farkkal biztosabb vidékre.

Az új szintársulat.

Szilassi Etel marad.

— május 19.

Zilahy Gyula színigazgató tegnap megkötötte a szerződést *Szilassi Etel* primadonnáival a következő színházi évre. Színésznőnek pedig *Payer Margitot* szerződtette. E két szerződtetéssel a társulat jövő évi névsora teljes, s egyben a legszerencsésebben van megoldva a debreceni színház primadonna kérdése is, amennyiben *Szilassi Etelt* eddigi debreceni működése alatt annyira megkedvelte a debreceni publikum, hogy eltávozásának hírére szinte megostromolta az igazgatóságot. Zilahy Gyula a két szerződtetést bejelentette a színügyi bizottságnak, s egyszersmind bejelentette társulatának immár teljes névsorát. A teljes névsor a következő.

Nők: *Bárdos Irma* népszimű énekesnő. *Császár Kamilla* naïva (*Kassáról*). *T. Csige Böske* drámai vigjátéki szubrett (*Budapest-*

ről). *Gazdy Aranka* drámai hősnő. *Gerő Ida* komika és vigjátéki anya. *Huzella Irén* drámai szende. *Kun Irén* szubrette énekesnő (*Aradról*). *Unger Anna* színésznő segéd énekesnő. *Uti Gizella* drámai anya (*Pozsonyból*). *Zilahyné S. Vilma* baritonista és lírai szerelmes. *Ligeti Lajos* operett burleszk, komikus. *Mártonffy Róbert* szerelmes és társalgási színész. *Nádor Zsiga* bonvivánt és operett komikus. *Pataky József* drámai apa és jellemszínész (*Kolozsvárról*). *Szánthó Jenő* tenorista (*Szabadkáról*). *Thury Elemér* drámai hős és jellemszínész (*Budapestről*). *Torma Zsiga* tenorista. *Zilahy Gyula* színész.

Karszemélyzet: 16 nő és 16 férfiból áll.

Zenekar: 24 tagból áll.

Szenzációs fordulat a Haverda ügyben.

Jánossy jelentkezett az ügyésznél.

— május 19.

Jánossy Aladár, a szabadkai dráma hőse ma délelőtt egy negyed 12 órakor jelentkezett *Harsányi Elemér* szegedi kir. ügyésznél és felkérte, hogy tartóztassa le. — Az ügyésznek azután ezt mondta:

— Kérem engem érdemtelenül mentett fel a szegedi kir. törvényszék esküdtbirósága. Én tudatosan *Haverda Mariska* és *Vojtha Antal* tervszerű felbujtására követtem el *Haverdáné* meggyilkolását. Kérem a per megújításának elrendelését, kérem letartóztatásomat, kérem *Haverda Mariska* és *Vojtha Antal* letartóztatását.

Mialatt az ügyészségen megbeszéléseket folytattak a teendőkről, tudósítónk beszélt *Jánossyval*, aki elmondta, hogy néhány hónap óta nyomorog, a lelkiismerete üldözi, folytonosan nyugtalan, éjszakáit ébren tölti, a lelki kényszer hatása alatt jött Szegedre, hogy megmondja az igazságot. A gyilkosságot előre tervezte *Haverda Mariska* és *Vojtha Antal*. *Haverda Mariskának* állítólag volt egy álma, hogy megölték az anyját. Ezt elmondotta *Jánossynak*, mire *Vojtha* megjegyezte, hogy jó volna, ha ez így volna. Ettől a perctől fogva állandóan izgatták *Jánossy Aladárt*, aki meg is fogadta, hogy a gyilkosságot elköveti. Háromszor azonban visszarettent, háromszor visszatért *Szabadkáról*, végül azonban *Vojtha Antal* és *Haverda Mariska* erős pressziója alatt április 19-én lement *Szabadkára* és ott elkövette tudatosan és tervszerűen a gyilkosságot. A *Browning* kezelésére *Vojtha Antal* tanította,

„SAVOY” BUDAPEST,
VIII., József-körut 16.
A Nemzeti Színház közvetlen közelében.

A főváros legszebb és legmodernebb szállodája. — 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés, villanyvilágítás. Lift. Hideg és melegvíz minden szobában. Szobák 3 K-tól feljebb. Elsőrangú étterem.

akivel próbálvéseket a Zugligetben és a Hűvösvölgyben végeztek. Vojtha Antal mutatta meg Szabadkán a szőlőknél azt a helyet, ahonnan a legalkalmasabban lelőhetem Haverda Boldizsárnét.

Vállalkoztam a gyilkosság végrehajtására. Vojtha háromszor volt Szabadkán velem együtt. Háromszor volt rá alkalmam, hogy elpusztítsam Haverdánét, de mindig visszaretentem, nem akartam gyilkolni. Végre azonban minden kételyemet eloszlatták, vettek számomra egy Browning revolvert és azzal el is követtem a gyilkosságot. Nekem nincs veszteni valóm, én csak nyerhetek, még pedig az igazságot. Kapok 15 évet, fel is akaszthatnak, nem bánom. Tessék ezt az előadásomat följegyezni és kiadni, hadd tudja meg az egész világ a tiszta igazságot.

Azután elmondta még, hogy Haverda Mária és Vojtha Amerikába akarták küldeni. Adtak neki 40 forintot, hogy utazzék Fiuméba, ahova még 6000 koronát utána küldenek. A pénzre azonban hiába várt.

Harsányi Elemér ügyész leültette Jánossyt és felszólította, hogy mondjon el neki mindent, amit tud. Valomását jegyzőkönyvbe foglalták. Jánossy részletes vallomást tett. Kihallgatása az egész napot igénybe vette.

Az ügyészség Jánossynak eszupán rendőri felügyelet alá helyezését rendelte el.

Halley Sületlenéknél.

Az öreg, becsületben megöszült üstökű Halley ellátogatott tegnap éjszaka a **Debreceni Sületlen Ujság** szerkesztőségébe is. Mint értesülünk, igen hűvösen fogadták a ritka vendéget, miután a lap politikai meggyőződésében rövid idő alatt beállott óriási változás láttára szemtelenül csóválta csóvját és indiszkrét módon érdeklődött e változásnak belső rugói iránt.

UJDONSÁGOK.

— **A király és a Halley-üstökös.** A király igen nagy érdeklődést tanúsított az utóbbi napokban a Halley-üstökös iránt. Az udvari körökből kiszivárgott hírek szerint arra hivatott egyéniségekkel beszélgetett az üstökös közeledéséről. Nevezetesen arra volt kíváncsi, hogy az üstökös uszályának a földdel való találkozásából nem származnak mágneses zivatarok, mint azt a csillagászok előre megjósolták. A mágneses zavarokról és zivatarokról szóló olvasmányokat is küldetett magának, amelyet felolvastak előtte. — Az elmúlt éjjel lefeküdt ugyan a szokott időben, de már hajnalban ébren volt és odaállt a várpalota egyik ablakához és távcsővel nézte az eget. Jó másfél óra

hosszáig állt az uralkodó az ablaknál, azután visszavonult.

— **Uj egyetemi magántanár.** A közoktatásügyi miniszter dr. Kun Béla debreceni jogakadémiai tanárnak, a kolozsvári tudományegyetem jog- és államtudományi karán az egyházjogból egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és őt ebben a minőségben megerősítette.

— **Uj magyar báró.** Fővárosi tudósítónk jelenti, hogy a király dr. Domony Mórt, a Eolyam- és Tengerhajózási r. t. igazgatóját néhai báró Kornfeld Zsigmond vejét a közlekedés ügy terén szerzett érdemeiért a magyar bárói méltóságra emelte.

— **300 éves jubileum.** Tegnap kezdődtek meg a 300 éves szatmári református főgimnázium fényes jubiláris ünnepségei. — Részt vett az ünnepélyen nemcsak Szatmár, hanem a szomszédos megyék és városok társadalma is. Az első nap programja a hálaadó istentisztelet volt. A református templomban folyt le az ünnepség. Erőss Lajos püspök gyönyörű imát, majd magas szárnyalású beszédet mondott, melyben kiemelte a jubiláló főgimnázium nagy szerepét a hazai kultúra és a protestantizmus emelése körül. Utána Bikesi Gergely főgimnáziumi igazgató ismertette a főgimnázium multját. A jubiláris ünnepségek egy hétig tartanak.

— **Megeskették a választási tisztviselőket.** A központi választmány által a képviselőválasztások vezetésére választott tisztviselők tegnap tették le az esküt Kovács József polgármester kezébe. Az elnökök, helyettes elnökök és jegyzők mindannyian megjelentek s a szokásos formák között esküdtek meg a törvény megtartására.

— **A színházi inspekción.** A városi tanács mai ülésén reformálta a színházi inspekción. Kimondták, hogy egy a rendőri, mint az orvosi és tüzoltói inspekción tisztektől megkivánják az előadásokon való jelenlétet. Az intézkedés különösen az orvosoknak szól, mivel a közelmultban is történt kisebb ájulási eseteknél a rendőrorvos távollétével tündökölt.

— **A tasnád—érmihályfalvai h. é. v. Fallós Ignác** vállalkozó értesítette a várost, hogy a tasnád—érmihályfalvai helyi érdekű vasut építésére az engedélyt már legközelebb megkapja, s megkezdí a vasut kiépítését. A tanács az értesítést tudomásul vette.

— **Firczák püspök fogadtatása.** Firczák Gyula gör. kath. püspök szombaton délután érkezik Debrecenbe. Fogadtatásánál képviseltekni fogja magát a városi tanács is, melynek nevében Kovács József polgármester fogja üdvözölni a püspököt.

— **A mentők új szertára.** A debreceni mentő-egyesület bejelentette a városi tanácsnak, hogy a tüzoltó laktanyán levő jelenlegi szertára szűk voltánál fogva nem felel meg a követelményeknek, ennél fogva új szertarat kér. A tanács teljesítette a kérelmet annál is inkább, mivel erre alap is van az egyesület számára.

— **Megveszett gulya.** Nem mindennapi esetről kapott jelentést az alispáni hivatal. Hajnal Samu debreceni lakos piskolti

földjén levő gulyájában több veszettségben szenvedő szarvasmarhát találtak. Azokat az állatokat, amelyeken a veszettség jelei mutatkoztak, elkülönítették, illetve lebunkózták. Valószínű, hogy a szarvasmarhákat veszett kutya marta meg.

— **Kisajátítási engedély.** A kereskedelmi miniszter mai leiratában engedélyt adott a városnak a homokkerti utak kisajátítására.

— **Magántisztviselők nyugdíjgyözei.** A Magántisztviselők Országos Nyugdíjgyözei süléte folyó hó 29-én délelőtt 10 órakor a székes főváros új városházának közgyűléstermében tartja meg az évi rendes közgyűlést. Ezen közgyűlésnek az 1909. esztendőben, vagyis az egyesület működésének tizenharmadik évében elért eredmények fognak előterjesztettni, amelyekből kiemeljük a következőket: Az egyesület vagyona az 1909. év végén kb. 6 és fél millió, a melyből 4 és fél millió óvadékképes záloglevelekben és kötvényekben, a többi pedig elsőrendű ingatlanokban van elhelyezve. Az évi bevétel megközelíti az egy milliót. Az évi jelentéshez fűzött 1910. évi időszaki beszámolóban kimutatott taglétszám és adománygyarapodásból is látjuk, hogy az egyesület a fejlődés útján halad tovább.

— **Az üstökös Mártonfalván.** Óriási zivatar volt tegnap Murtonfalván, ami így majus elején fel sem tűnik, most azonban azt hitték a jó falusiak, hogy itt a világ vége, jön az üstökös és szakadó záporral, pusztító jégesővel elmossa a földet. Szinte pánikszzerű, roppant félelmet idézett elő az emberekben a szörnyű égiháboru. A lakosság fejvesztetten kétségbeesett kiáltások között szaladgált össze-vissza. Csak nagynehezen sikerült a község előljáráóságának és értelmiségének a felizgatott népet lecsillapítani és megnyugtatni.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** Buzakinálat mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Lanyha irányzat mellett 12,000 méter-mázsza került forgalomba 10—15 fillérel olcsóbb árakon. Egyéb gabonaneműek nyugodtak. Idő: szép. A gabonáarak a következők: Buza májusra 11.71, októberre 9.95. Rozs októberre 7.60 Zab októberre 6.42. Tengeri májusra 5.33, júniusra 5.59.

— **A harcszerű lövő-ér bérlete.** A hetedik hadtest-parancsnokság kérelmet intézett a városi tanácshoz aziránt, hogy a harcszerű lövő-ér bérletéért eddig fizetett 5000 koronát szállítsa le háromezer koronára. A városi tanács a parancsnokság kérelmét elutasította.

— **Ipartestületi élet.** Az ipartestület hentes-szakosztálya május hó 24-én délután 3 órakor szakosztályi ülést tart, — melynek tárgya a husfogyasztási bírcák délutáni órákban való kiadásának megszüntetése.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Balogh Lajos róm. kath. 9 hónapos, Gulyás Mihály ref. 9 hónapos, Matki Juliánna ref. 5 hónapos, Szabó Péterné róm. kath. 60 éves, Balogh Ferenc ref. 30 éves, Rácz István ref. 30 éves, Márkus Béláné ref. 22 éves, Fuhrmann Mihály ref. 7 hónapos.

— **Arany Bika Mulató.** Az új májusi műsor igazán hatalmas szenzációt hozott: Th. A. Stanhope villamos csodát, kinek ámulatba ejtő, rejtélyes mutatványairól az egész város beszél. Az új műsor többi különlegességei is egytől egyig remek. Hunyadi Emil komikus mulattató kupléi révén hamarosan nagy népszerűsége tett szert. Az előadások 9 órakor kezdődnek.

Olcsón vásárolhat

az, ki most ideiglenes helyiséget felkeresi. A legújabb napernyők, blousok, gyermekruhák, keztyűk és harisnyák a legolcsóbb árban kaphatók:

Zavaczký Leóvál, Debrecen
a „BIKÁ“-val szemben.

— **Lawn-Tennis verők** és teljes pályafelszerelések a legnagyobb választékban kaphatók **Mentze Henrik** sport-cikkek üzletében Kossuth-utca 4.

— **Választási tollakat** és jelvényeket legszebb kivitelben és legolcsóbban készít **Dávidházy Kálmán** könyvkötészete.

— **Saját gyártmányu** cipő üzletemet **Hatvan-utcaról** a **Muraközy-házba**, **Piac-utca 3. szám** alá helyeztem. **Fischer Menyhért**.

— **Divat Szalon** és az **Elite** legújabb számai állandóan kaphatók **Antalfy** könyvkereskedésében.

— **Antalfy jegyirodája** újabban az **Arany-Bika-orfeum Royal-kabaré** és az **Uranus-színház** jegyeit is kezeli. **Telefon 612**.

— **Szintartó zefírek**, kartonok, batiszok, ruhavásznak. Színes és fehér kész nappali férfingek, kőzölök, gallérok. Turista- és hálóingek. Női batist fehérneműek, legnagyobb és legszebb választékban **Kardos Lászlónál** Kossuth-utca 9. sz.

TÁVIRATOK.

Justh Sopronban.

Sopron, május 19. **Justh Gyula** holnap utazik **Csizmazia Endre** függetlenségi és 48-as párti jelölt támogatására.

A trónörökös Londonban.

London, május 19. **Ferenc Ferdinánd** trónörökös ma ide érkezett. Ez alkalomból a **Standard** hosszabban foglalkozik **Ferenc József királlyal**, ki sok kritikus alkalomkor az angolok barátjának mutatkozott.

Peary a királynál.

Budapest, május 19. **Peary** az északi sark állítólagos felfedezője, ki jelenleg **Budapest**en van, holnap délután 1 órakor kihallgatáson jelenik meg a királynál, ki nagyon érdeklődik iránta.

Tisza aradi kudarca.

Arad, május 19. **Tisza** ma ide érkezett. Az állomás közelében hatalmas tömeg megabugolta és megdobálta. A központi szálló emeletéről záptojásokkal árasztották el. A rendőrség lovas attakkal szórta szét a tüntetőket. Sok embert letartóztattak.

Revolveres korteskedés.

Mátészalka, május 19. **Szalkai Kossuth-párti** jelölt emberei ma megtámadták **Szunyogh Justh-párti** jelölt híveit. Verekedés közben többen lőttek és sok ember megsebesült. Egy csendőr az ellenálló **Kondor Antal földmivest** leszúrta. A vizsgálat megindult.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Uj járásbíró.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, dr **Kovács Ferenc** püspökladányi albirót királyi járásbíróvá nevezte.

§ **A Kragujevics-ügy.** **Kragujevics** Spázó bűntényének tárgyalása igen lassan halad előre. A bíróság tegnap délután táviratot kapott **Reitz Edétől**, aki **Bécsből** Párisba költözött. **Reitz** azt sürgönyzi ebben,

hogyan utban van már s ma délután négy órára okvetlen megérkezik. Miután a berlini tanuk is késnek, a törvényszék táviratilag fordult a berlini rendőrigazgatósághoz, hogy mi az oka annak, hogy a beidézett tanuk nem jelentek meg. A válasza az, hogy a berlini tanuk ma reggel indulnak utnak és pénteken délután már jelentkezni fognak a törvényszékeken. A bíróság türelmetlenül várja ezeket a tanukat, akik ha nem érkeznek meg, úgy 130 darab hosszú jegyzőkönyvet kellene felolvasatni, ami legalább is két napot rabolna el. A majna-frankfurti esetre vonatkozólag **Stute Károly** a sértett fél, levelet írt a bíróságnak, amelyben kijelenti, hogy nem hajlandó **Budapestre** jönni tanuskodni s különben is a maga részéről nem is kívánja **Kragujevics** megbüntetését.

§ **Meller Egyedet** elítélték. A budapesti büntető törvényszéknek dr. **Tholt** bíró elnöklésével ítélt tanácsa ma reggel 9 órakor hirdette ki 8 napig tartó főtárgyalás után a 116 rendbeli család és 22 rendbeli magánokirathamisítással vádolt szélhámos kölesönkövetítő **Meller I. Egyed** bűnpörében hozott ítéletét. A törvényszék bűnösnek mondtotta ki **Meller I. Egyedet** 98 rendbeli csalásban és 22 rendbeli magánokirathamisítás helyett egy rendbeli hűtlen kezelés büntetésében mint bűnsegédet és ezért össz büntetésül három évi börtönrre 34-szer 40—40 korona és hatvannégyszer 20—20 korona pénzbüntetésre ítélte, amelyek nemfizetés esetén harmincnégyszer két-két napi, illetve hatvannégyszer egy-egy napi további börtönbüntetésre változtathatók át. Tizennyole csalási esetben a bíróság felmentette a vádlottat az ellene emelt vád alól. **Meller Egyed** továbbra is vizsgálati fogságban marad.

§ **Gondnokság.** A debreceni kir. törvényszék **Papelik Zsófia** hajdubagosi lakost elmebetegsége miatt gondnokság alá helyezte.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vess- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnek, vörhenynek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Gyógy-ásványvíz-üzemeltető, Budapest, Ruzsák-p. 8.

Mindenféle szőnyegek.

Agy- és asztalterítők,
Flanell takarók, Füg-
gönyök, Divántaka-
rók, Viaszos vászon

!! LINOLEUM !!

óriási raktára

Donogán és Somossy
DEBRECZEN,
Kistemplombazár,

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

Összes rendszerű írógépek műszaki vállalat ögnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére,

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Az emberek **Kupez Mihálynak** neveznek; nem bánom! **Hadd** nevezzenek. Ugyis csak a hátam mögött merik teani. Szemben nemzeti **Sztupa Mihály** az én nevem, első ember vagyok a faluban és nem vetek reá tíz esztendő, hogy az egész **Boronkay fundus** **Kupez Mihály** kezében lesz; — mondá, de mire már csak hortyogással felelték neki, mert a szobában ezalatt kivüle minden lélek már az igazak álmát aludta.

Kupez Mihály azonban még sokáig nem tudott e alunni. A holnap vásár forgott elméjében, amelyen ő annyi meg annyi száz forintot fog bevenni marháért; meg a kaszáló, melyet azon a pénzen vásárolni fog; és hogy fogja ő majd az eladandó marha árát visszaszerezni. Egy gondolat aztán a másikat hozta. Egész nagy terveket készített magában, mikép fog ő nagy gazdaságra szert tenni, hogy még a meryei molnáron is felülkerekedik. Az ilyen gondolatok aztán természetesen messzire kergetik el az álmot a szemekből.

Hámos gazda már másodszor is megfordult ágyában; a fali óra kakukja már az éjfél is elkiáltotta és **Kupez Mihály** még mindig ébren volt és számolgatott. Szívesen aludt volna már el; mert a lóháton tett ut kissé össze is rázta volt és jól esett volna neki egy kis álm; de a nyugalom olyan, mint a házi galamb, ha egyszer elriasztottuk, akárhogy esalogassuk, édesgessük, nem költözik az többé vissza. **Kupez Mihály** tehát nyugtalanul hanykolódott; majd jobbra, majd balra fordult és nem tudta helyét találni sehhol.

Amint pedig így hanykolódék, hát egyszer csak úgy tetszik neki, mintka valami lassu suttogás ütötte volna meg fülét, és mint az efféle jómódu ember, mindjárt rosszszat sejdített. Figyelmesen fülel, hátha csak képzelődése játszik vele? Most meg úgy tetszik neki, mintha lassu lábesosozást hallana. Arra aztán eszébe jut, hogy hisz az ő hátsó lova az istállóba van kötve, a nyerge meg a kantárja pedig a kamarában fő akasztva és az egyiket is, másikat is most elakarják lopni! Vásár idején nem ritka dolog, hogy éjtszaka a marhát kivezetik az istállóból. Fölugrik tehát az ágyból és a házbelleket szólítgatja. Kétszer-háromszor is szólítgatja, de ezek a nappal végzett munkától egytől-egyig oly mélyen alszanak, mint a kő. Ezalatt pedig künn a zörgés és suttogás folyvást tart. Meglehet, hogy éppen most kötik ki az ő lovát, vagy most szedik fel a nyeregszerszámát!

(Folyt. köv.)

Schroth-féle diätetikus gyógyintézet

Alapított 1829-ben.

N.-Lindewiese (Osztr. Szilézia)

Alapított 1829-ben.

Schroth János és ez idő szerint az ő unokájának, Schroth Rókusnak biztokában van. Az alapító után elnevezett gyógyintézet mód, mely ma az egész világon, mint a leghatásosabbnak egyike van elismerve, az egész szervezetre hat, az egész anyagcsere emelkedését célozza és amennyiben a gyógyulás egyáltalán lehetséges, minden idült bajt meggyógyít.

A betegek felvételére számos, teljes kényelemmel, a legmodernebbül felszerelt és a pompás „Altvater“ hegy tövében fekvő villák szolgálnak, melyek kitűnően gondozott parkkal vannak körülvéve.

A Schroth-féle gyógyintézetnek saját forrás vízvezetéke, villamos felszerelése, nyári- és téli csarnoka, hangverseny-, tánc-, és társalgó terme és fürdő vendéglője van.

A vendéglői helyiségekben és a parkban egész éven át saját zenekar játszik s a közönségnek télen nyáron alkalom kínálkozik a legkülönbözőbb szórakozásokra.

A gyógyintézet **Dr. Raabe Rudolf** főorvos vezetése alatt áll, ki mellett egy másik orvos is működik. — A szükséges elemzések céljaira saját vegykezleti laboratóriuma van.

A t. közönség érdekében felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 80 évvel azelőtt alapított **Schroth-féle gyógyintézet** az egyedüli ilyfajta engedélyezett intézet és hogy a N.-Lindewiese községben levő ugynevezett magánházak ezzel nem azonosak és hogy az ugyanezen helységben gyakorló Dr. Schroth Károly sem az intézet birtokosainak nem rokona, sem az intézettel semmi nemű kapcsolatban nem áll.

Az intézeten kívül lakó vendégeknek az intézetbe tartozó egészségügyi berendezések használata tilos és a helyiségekben s a hangversenyre való belépés nincs megengedve.

Tévedések elkerülése végett, mikor az alsó-lindewisei (a Sternberg—N.-Lindewisei Ziegenhals vonalán az államvasutaknak) állomáshoz megérkeznek, tessék a sapkáján „Schroth gyógyintézet“ felírást viselő szolgáló fordulni, ki az érkező vendégeket kocsin viszi az intézetbe.

Közelebbi részletekkel s kimerítő prospektussal ingyen szolgál a

Schroth-féle diätetikus gyógyintézet Igazgatósága N.-Lindewiese.

6856. sz.

t. k. 1910.

Hirdetmény.

Vámospécs községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikkértelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé;

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1891: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kérésüket, azok pedig, kik valamely tteherátvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hvsszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a teryleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi november hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármily irányban vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1910. évi november hó 28-ik naptáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetiket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A debreceni kir. tszék mint telekkönyvi hatóság 1910 május hó 4.

Bolváry S. Lajos s. k., kir. tb.

**Benzin-, szivógáz
nyersolaj-, gőz-, pet-
rolin- és világítógáz-
MOTOROK**
Benzin-lokomobilok,
Épület felvonók.

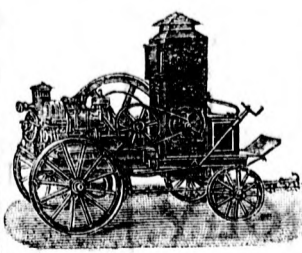

Pallós és Rónai

Budapest. V., Báthory-u. 19.

PLEWA és Tsa

wieni gép- és motorgyár képviselői.

Minden rendszerű és nagy-
ságu

sütő kemencék,

keverő- és gyurógépek,

az összes sütőipari segéd-
gépek, eszközök és

sütőkemence-arraturák.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Ajánlat.

Legdivatosabb blousok, alszoknyák, női- és gyermekkötények a legolcsóbban beszerezhetők MARTON GYULA divatüzletében Piac-u. 9.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban KURIÁN GYULA elősmert jóhírnevű órák és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2 Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Pörkölt kávé különlegességek villanyüzemű kávépörköldő a kirakatban, Főlegyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

Lakás.

Sestakerti nyaralóban két szoba külön terasszal kiadó. Cím a kiadóban.

Eladás.

Lorántffy-utca 27. számú jól jövedelmező ház eladó.

Szükségtelen

többé emelygős izü, étvágyat rontó keserűvizet használni, amidőn tiszteri használatra 40 fillérért vásárolhat bárhol sokkal biztosabban ható, jóízű és étvágygerjesztő

indacukorkát,

mely törvényesen védve van. Tegyen kísérletet s meg fog e készítmény jó hatásáról győződni. Egy tekercs ára (melyben 10 darab van) 40 fill.

Mindenütt kapható.**Akinek**

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást arról, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Molnár Ferencz

Zádor Lajos utóda női-divattermében

A nyári idény újdonságai, Nyers selymek, Japán chantungok, francia foulard és pongék, delainek, battistok, Angol vásznak, Madeira :: himzések ::

selyem és lüszter női felöltők, blousok dus választékban megérkeztek.

Ruhavásznak

legújabb szövésekben, — kosztümökre és ruhákra gyönyörű divatos színekben, továbbá

ZEFIR újdonságok

bluzokra és férfi ingekre óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

Újdonságok

női kosztüm szövetekben, francia delainekben, ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Ídeg- és kedélybetegek

(külön férfi- és női elmosztály a nmtsg. bmnst. 21,483. sz. engedélyével) felvétetnek a Miskolczi Szanatórium és Vizgyógyintézet ezen célra legkényelmesebben berendezett külön pavillonjában, Kítűnő ápolás és ellátás! Mérsékelt árak!

Közelebbi felvilágosítással szolgál:

Dr. LÁTRÁNYI JÁNOS SÁNDOR

szakorvos, az intézet főorvosa.

Ugyancsak felvétetnek s szakorvosi gyógykezelés- és kiképzésben részesülnek ideges és gyengeelméjű gyermekek.

HAMBURG-AMERIKALINIE

Közvetlen német posta és gyorsözösszolgálat.

Személyszállítás
(kajút valamint fedélkőzutasok)

világ minden részébe
főképpen a következő vonalakon

Hamburg-Newyork

Hamburg-Argentína	Hamburg-Mexiko
Hamburg-Brasília	Hamburg-Afrika
Hamburg-Canada	Hamburg-Anglia
Hamburg-Cuba	Hamburg-Francoziaország

Szórakozó és üdülő utazások a tengeren.

A sikeres 13 napos „Meteor”-utak Dronthelmig, északi utazások Izlandig, az északi fokra és Spitzbergákra, utazások híres fürdőhelyekre, Angliába, Irlandba és Skozziába.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Abteilung Personverkehr, Hamburg.

Hamburg-Amerika Linie, Hamburg.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz hőfoka 49 C. 17-18 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok es női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Egész éven át nyitva.